

Motion till riksdagen 2006/07:So387

av **Sven Bergström m.fl. (c, fp, kd)**

Odling och folkhälsa

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att i folkhälsoarbetet bättre tillvarata fritidsodlingens hälsofrämjande effekter.

Motivering

Efter uppdrag av regeringen presenterade Folkhälsoinstitutet och Livsmedelsverket i februari 2005 en rapport med underlag för en handlingsplan för goda matvanor och ökad fysisk aktivitet. Rapporten innehöll en bred inventering av åtgärder som syftar till bättre hälsa, bland annat 79 förslag till konkreta insatser för att det ska bli enklare att äta bättre och röra sig mer.

Flera förslag gällde nyttigare kosthållning. Bland annat framhölls det som angeläget att öka konsumtionen av grönsaker, frukt och bär. Dels därför att dessa livsmedel innehåller fibrer, antioxidanter och andra hälsofrämjande beståndsdelar, dels därför att den ökade konsumtionen förväntas medföra minskad konsumtion av kaloririka eller på andra sätt mindre hälsosamma inslag i kosten.

En betydande del av konsumtionen av grönsaker, frukt och bär är sådant som de fritidsodlande hushållen själva producerar. I Sveriges 2,5 miljoner trädgårdar finns därtill en stor potential för ökad husbehovsodling, som bör kunna främjas genom att på olika sätt bättre tillvarata det ständigt ökande trädgårdsintresset bland allmänheten.

I förslaget till handlingsplan för goda matvanor och ökad fysisk aktivitet betonades även den stora betydelsen av fysisk aktivitet i närmiljön. ”Friluftsliv” i trädgårdar och på kolonilotter nämndes bland flera exempel på sådana aktiviteter som bör främjas.

I den förra regeringens skrivelse 2005/06:205 Folkhälsopolitik för jämlikhet i hälsa och hållbar utveckling, som i maj 2006 lades på riksdagens bord,

Fel! Okänt namn på

fanns emellertid inga spår av insikter om trädgårdsodlingens betydelse. Inte heller i något annat sammanhang synes den förra regeringen ha redovisat eller föreslagit några åtgärder med uttalat syfte att bättre tillvarata fritidsodlingens hälsofrämjande effekter.

I den nu aktuella budgetpropositionen kan inte heller utläsas några förslag med denna inriktning, trots att ett ständigt ökande antal forskningsresultat entydigt påvisar att en naturorienterad livsstil – som inte behöver innebära vildmarksliv utan lika väl främst kan vara knuten till den egna trädgården – har utomordentligt goda effekter på hälsa och välbefinnande. Unikt stor betydelse i detta sammanhang får trädgårdsodlingen främst därför att trädgårdsintresset är så utbrett, samtidigt som trädgårdar är eller lätt kan göras tillgängliga för så många, i alla samhällsgrupper och alla åldrar. Utöver promenader finns det ingen annan fritidssysselsättning utomhus som är vanligare.

I det fortsatta arbetet för bättre folkhälsa bör det därför ingå att på flera olika sätt ytterligare stimulera fritidsodlingen och tillvarata dess stora betydelse när det gäller att förebygga ohälsa. Detta bör innefatta förbättrade möjligheter att skaffa egen trädgård för dem som i dag saknar en sådan, utökad trädgårdsrådgivning i samarbete med fritidsodlingens organisationer, att Sveriges lantbruksuniversitet i sin verksamhet även beaktar fritidsodlingens betydelse, att skolträdgårdar mer allmänt används som ett viktigt pedagogiskt instrument i skolan och förskolan samt att det regelmässigt skapas möjlighet till trädgårdsodling när särskilt boende för äldre planeras.

Stockholm den 27 oktober 2006

Sven Bergström (c)

Anita Brodén (fp)

Sven Gunnar Persson (kd)